

Αντιφώνηση Πάμπη Κυρίτση

Τέως Γενικού Γραμματέα ΠΕΟ

Στην Εκδήλωση προς τιμή του

21 Φεβρουαρίου 2022

Επιτρέψτε μου καταρχήν να ευχαριστήσω θερμά, από τα βάθη της καρδιάς μου, την ηγεσία της ΠΕΟ που μου έκανε την τιμή να διοργανώσει αυτή την εξαιρετικά συγκινητική για μένα εκδήλωση, καθώς και όλους εσάς που είχατε σήμερα την καλοσύνη να παρευρεθείτε και να με τιμήσετε με την παρουσία σας.

Να ευχαριστήσω επίσης θερμά, όσους έχουν πάρει το λόγο, σκιαγραφώντας κυρίως την ανθρώπινη πλευρά της σχέσης που έχουμε αναπτύξει.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ για τα όσα έχει πει στην ομιλία της, την Σωτηρούλα, την Γενική Γραμματέα της ΠΕΟ, με την οποία μας δένει μια πολύχρονη φιλική και συντροφική σχέση και η οποία αυτά τα 23 χρόνια εργάστηκε δίπλα μου ώρες ατέλειωτες. (οπότεν αντιλαμβάνεστε και πόσο αντικειμενική ήταν η ομιλία της.)

Ειλικρινά, ακόμα και τα μισά να είναι πραγματικότητα από όσα έχουν λεχθεί σήμερα εδώ για μένα, με τιμούν αφάνταστα. Νοιώθω πραγματικά ευλογημένος, γιατί κλείνοντας αυτό τον κύκλο της ζωής μου, αισθάνομαι ότι το ίχνος που ως άνθρωπος και αγωνιστής αφήνω στην κονίστρα των εργατικών και κοινωνικών αγώνων, έχει θετικό πρόσημο. Δεν είναι βέβαια η πρόθεση μου να παρουσιάσω απολογισμό δράσης. Μην ανησυχείτε.

Όλα όσα πέτυχε το Συνδικαλιστικό Κίνημα αυτά τα 23 χρόνια είναι καταγραμμένα και αξιολογημένα στις Εκθέσεις Δράσης ενός έκτακτου και έξι τακτικών, Παγκύπριων Συνεδρίων. Θεωρώ όμως άξιο αναφοράς το γεγονός ότι οι αγώνες μας αυτά τα χρόνια δεν περιορίστηκαν μόνο στη βελτίωση των μισθών και των άλλων ωφελημάτων που καλύπτουν οι Συλλογικές μας Συμβάσεις. Δουλέψαμε προσηλωμένα για αυτό που ονομάζουμε ποιότητα ζωής. Και είχαμε κατακτήσεις σε όλο το φάσμα της ζωής των εργαζομένων.

Ό,τι έχει κερδηθεί δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι αποτέλεσμα γόνιμης, επίμονης και μαχητικής συλλογικής δράσης. Αν είναι κάτι που έχει εμπεδωθεί βαθύτατα στη συνείδηση μου και το έχω δει να επιβεβαιώνεται αμέτρητες φορές στην πράξη, είναι

το γεγονός ότι μόνο συλλογικά και οργανωμένα το αδύνατο γίνεται δυνατό, το ευκταίο γίνεται εφικτό και το καλό καταργείται από το καλύτερο.

Μπορώ νομίζω να υποθέσω, από τις εκλεκτές και τιμητικές παρουσίες εδώ απόψε, τόσο της Υπουργού Εργασίας και της Υφυπουργού Πρόνοιας όσο και όλων των υπόλοιπων κοινωνικών συνομιλητών μας, ότι θετικό είναι το πρόσημο και σε ότι αφορά το ρόλο μας στη διαδικασία της συλλογικής διαπραγμάτευσης, και τον τρόπο που υπερασπιστήκαμε την αξία του διαλόγου και το δικαίωμα της συμμετοχής στις αποφάσεις που μας αφορούν.

Είναι και αυτές κατακτήσεις τις οποίες δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να τις υποτιμούμε. Σε μια περίοδο ανατροπής συσχετισμών και κυριαρχίας των ακραίων νεοφιλελεύθερων αντιλήψεων που υποβιβάζουν και συρρικνώνουν το ρόλο των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η υπεράσπιση της τριμερούς διαβούλευσης και των συλλογικών συμφωνιών καθώς και της δημοκρατικής συμμετοχής στις αποφάσεις που μας αφορούν, εκ των πραγμάτων αναδεικνύεται ως μια από τις κυρίαρχες προτεραιότητες για το κίνημα των εργαζομένων.

Έχει για μένα ιδιαίτερη σημασία η διαπίστωση που βγαίνει μέσα από τους χαιρετισμούς τόσο της Υπουργού Εργασίας όσο και των προέδρων των εργοδοτικών Συνδέσμων, ότι όλα αυτά τα χρόνια καταφέραμε να κτίσουμε υγιείς και σωστές ανθρώπινες σχέσεις, παρά το γεγονός ότι ο ρόλος και η θέση μας, μας όριζε να διαφωνούμε, να συγκρουόμαστε και ενίοτε να βγάζουμε και μαχαίρια, υπερασπιζόμενοι αντίθετα συμφέροντα στην κοινωνική διελκυστίνδα. Οι σχέσεις που βασίζονται στον αλληλοσεβασμό και στην μέσσα, η ικανότητα να μπαίνεις και στα παπούτσια του άλλου και να τον σέβεσαι, είναι στοιχεία που ακόμα και όταν οι αντιθέσεις οξύνονται και αγριεύουν, κρατούν ανοικτές τις πόρτες επικοινωνίας και διευκολύνουν την συνδικαλιστική δράση και τη συλλογική διαπραγμάτευση.

Ξεχωριστή αξία, έχουν ασφαλώς και οι ανθρώπινες σχέσεις με τους ηγέτες των άλλων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Τους ευχαριστώ και αυτούς ιδιαίτερα για την ειλικρινή συνεννόηση και συνεργασία που είχαμε. Παρά τις διαφορές φιλοσοφίας και προσέγγισης μεταξύ των οργανώσεων, είμαι απόλυτα πεισμένος ότι η πολιτική ενότητας δράσης γύρω από τα προβλήματα ήταν και παραμένει σωστή και είναι προς το συμφέρον των εργαζομένων. Θεωρούσα πάντα σημαντικό, η ΠΕΟ να ξεχωρίζει με τη θέση της και όχι με την αντίθεση της. Να ενώνει και όχι να διασπά, χωρίς βέβαια σε καμία περίπτωση να χαρίζεται σε ζητήματα αρχής.

Αυτό ήταν το παράδειγμα επιδίωξα και εγώ να δώσω, ως ο Γενικός Γραμματέας της ΠΕΟ, με τη δική μου προσωπική συμπεριφορά.

Επαναλαμβάνω ότι όλα όσα έχουν λεχθεί στους χαιρετισμούς που έχουν προηγηθεί, με έχουν συγκινήσει βαθύτατα και σας ευχαριστώ όλους από καρδιάς.

Επιτρέψτε μου όμως να ξεχωρίσω ένα γεγονός που μου προκαλεί ιδιαίτερα μεγάλη συγκίνηση και μεγάλη χαρά και ικανοποίηση. Είναι η παρουσία εδώ απόψε, για να τιμήσουν τον φίλο και σύντροφο τους, πολλών και ξεχωριστών αγωνιστών συνδικαλιστών από την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Συνδικαλιστών που έχουν αναδειχτεί μέσα σε δύσκολες και αντίξοες συνθήκες και ξέρουν από μάχες και ταξικούς και κοινωνικούς αγώνες. Με πολλούς οι σχέσεις μας κρατούν δεκαετίες και είναι σφυρηλατημένες σε πραγματικό καμίνι κοινών αγώνων.

Το μοναδικό σημείο που απόψε θα επιτρέψω στον εαυτό μου, ανθρώπινα να κομπάσει και να παινευτεί, είναι το γεγονός ότι στα χρόνια που ήμουν Γ.Γ. της ΠΕΟ έχει αναπτυχθεί ένα μαζικό, αξιόμαχο κίνημα επαναπροσέγγισης και κοινής δράσης, που εδράζεται στις διεθνιστικές και επαναστατικές αξίες της εργατικής τάξης και ενώνει Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους εργαζόμενους γύρω από τον πατριωτικό στόχο της ειρήνης και της επανένωσης της κοινής μας πατρίδας. Ένα κίνημα, στο οποίο νομίζω ότι και το δικό μου προσωπικό στίγμα είναι ευδιάκριτο.

Οι στιγμές που έχουμε ζήσει στις μεγαλειώδεις κοινές εκδηλώσεις μας στην νεκρή ζώνη, έστω και αν σε κρίσιμες στιγμές η ελπίδα μας προδόθηκε, θα μείνουν στην μνήμη μας ανεξίτηλες και είμαι βέβαιος ότι θα αποτελούν σημείο αναφοράς και παράδειγμα, για νέους κοινούς αγώνες που είμαι σίγουρος ότι έρχονται.

Για την παρουσία του εδώ και το θερμό χαιρετισμό του ευχαριστώ ιδιαίτερα τον Γ.Γ. της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας, τον φίλο και σύντροφο Γιώργο Μαυρίκο. Πρώτα γιατί είχε την καλοσύνη να ταξιδέψει από την Αθήνα για να παραστεί στην σημερινή εκδήλωση και έπειτα για τα όσα (υπερβολικά) είπε για μένα στο χαιρετισμό του.

Τη θέση του Γενικού Γραμματέα της ΠΕΟ την ανέλαβα σε μια εποχή ιδιαίτερα δύσκολη για την Αριστερά και για το Παγκόσμιο ταξικό Συνδικαλιστικό κίνημα. Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης είχε δημιουργήσει μεγάλη απογοήτευση και εσωστρέφεια, ενώ ακόμα και κινήματα με όγκο και τεράστια αγωνιστική ιστορία, οδηγούνταν σε ένα δρόμο παράδοσης και αποπροσανατολισμού. Ήταν εξ' αρχής η πεποίθησή μου ότι μέσα σε αυτές τις συνθήκες η ΠΕΟ όφειλε να παίζει δημιουργικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στη διατήρηση, την αναδιοργάνωση και την αναγέννηση του ταξικού πόλου μέσα στον παγκόσμιο συνδικαλισμό.

Η ΠΕΟ παρά την αριθμητική της δύναμη στην Διεθνή της δράση έχει δημιουργήσει διαχρονικά ένα σημαντικό εκτόπισμα, γιατί είναι μια συγκροτημένη, συμπαγής, ιδεολογικά και πολιτικά προσανατολισμένη οργάνωση, η οποία στη χώρα της παίζει καθοριστικό ρόλο στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τον κοινωνικό διάλογο.

Η στήριξη που δώσαμε για την ανασυγκρότηση της ΠΣΟ μαζί βέβαια με άλλες οργανώσεις του Αριστερού χώρου, έχει δικαιωθεί πλήρως από την ζωή.

Μετά τις ουσιαστικές αλλαγές που έγιναν στον τρόπο και το περιεχόμενο της λειτουργίας της στο Παγκόσμιο Συνέδριο της Αβάνας το 2005 και την ανάληψη της Γενικής Γραμματείας από ένα έμπειρο και μπαρουτοκαπνισμένο Συνδικαλιστή όπως ο Γιώργος Μαυρίκος, η ΠΣΟ έχει θεαματικά αναπτυχθεί και καταγράφει παρουσία σε όλες τις γωνιές της γης, με οργανώσεις που συνολικά ξεπερνούν σήμερα τα 110 εκατομμύρια μέλη.

Αγαπητοί Προσκεκλημένοι,

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι

Φίλες και φίλοι

Προσπαθώντας να προετοιμαστώ για αυτή την αντιφώνηση ομολογώ ότι η σκέψη μου κύλησε σε αυτά τα 23 χρόνια με ένα αλλιώτικο τρόπο. Όχι τον συνηθισμένο, όπως όταν ετοιμάζουμε τις ομιλίες μας για μια εκλογο-απολογιστική συνέλευση – ξέρετε τα γνωστά «τα κάναμε όλα καλά, αλλά μπορούσαμε και καλύτερα». Περισσότερο κύλησε σαν νοσταλγία, σαν αναπόληση για ότι έζησα κατά τη διάρκεια ενός σπουδαίου και αξέχαστου ταξιδιού. Ενός ταξιδιού στο οποίο είχα την τύχη να συνταξιδέψω με πολλούς υπέροχους συντρόφους με Σίγμα κεφαλαίο, άξιους και ανιδιοτελείς. Δεν θα επιχειρήσω να ονοματίσω γιατί θα ήμουν άδικος έστω και ένα να αφήσω πίσω.

Αναπολώντας λοιπόν, αισθάνθηκα ξανά, το Δέος εκείνου του χαμηλών τόνων, κάπως απρόσιτου και λιγομίλητου νεαρού, για πολλούς αμφισβητούμενου και άγνωστου, που κάπως απροσδόκητα, τον επέλεξε το κίνημα για να ηγηθεί επενδύοντας πάνω του προσδοκίες και απαιτήσεις, σε μια περίοδο που τα παλιά στελέχη θυμούνται ότι στην ΠΕΟ η κατάσταση δεν ήταν και τόσο δημιουργική και ευχάριστη.

Θυμήθηκα μετά τις επιτυχίες, την χαρά της δημιουργίας όταν οι στόχοι μας υλοποιούνταν. Θυμήθηκα όμως και δυσκολίες, ήττες και απογοητεύσεις και συμπεριφορές που μας πλήγωσαν.

Σίγουρα εύκολο δεν ήταν αυτό το ταξίδι. Ούτε για μένα ούτε και για τους δικούς μου ανθρώπους. Για τα παιδιά μου ιδιαίτερα, τις κόρες μου τη Θέκλα και την Ειρήνη, που μεγάλωσαν με τις δυσκολίες που συνεπάγεται το σκληρό πρόγραμμα του Γ.Γ. της ΠΕΟ και ηγετικού στελέχους του ΑΚΕΛ, αλλά και με το βάρος και την πίεση που δημιουργεί ο κοινωνικός και ο κομματικός περίγυρος, με ένα πατέρα όπως ήταν ο δικός τους .

Για τον γιό μου, τον Πέτρο δεν λέω γιατί αυτός είναι πιο ευνοημένος από αυτή την άποψη.

Ένα όμως είναι σίγουρο και ξεκάθαρο και θέλω να το πω από τα βάθη της ψυχής μου. Ότι αυτό το ταξίδι άξιζε το κόπο. Εμένα με έκανε καλύτερο άνθρωπο, έδωσε περιεχόμενο και νόημα στην παρουσία μου σ' αυτό το κόσμο. Με γέμισε με την ικανοποίηση ότι συνέβαλα και εγώ, με όσες δυνάμεις είχα, στην συλλογική προσπάθεια για ένα καλύτερο κόσμο.

Όταν ύστερα από πέντε συνεχής θητείες θεώρησα σωστό να παραμερίσω για να συμβάλω στην διαδικασία ανανέωσης προσώπων, ιδεών και πρακτικών, διευκολύνοντας έτσι τη φυσική ροή των πραγμάτων, δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι επέλεξα την αποστράτευση. Είμαι και θα παραμείνω ενεργός. Σκοπεύω να συνεχίσω να βοηθώ και να συμβάλλω στη δουλειά και τους αγώνες του Κινήματος που υπηρετώ από τα γεννοφάσκια μου, από όποιο μετερίζι και αν βρίσκομαι.

Κλείνοντας λοιπόν αυτόν τον κύκλο της ζωής μου δεν λέω αντίο, λέω στο επανιδείν. Γιατί όσο κρατούν τα κότσια μας θα συναντιόμαστε στους αγώνες για τα μικρά και για τα μεγάλα, για να γίνεται η κοινωνία μας αλλά κι ο κόσμος όλος ένα καλύτερο μέρος για μας και για τα παιδιά μας.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ ξανά σε όλους σας για την τιμή που μου κάνετε απόψε. Δεν θα την ξεχάσω ποτέ.